SORTLAND HAVN KF

Arkivsaknr.:	23/4284
Dok.nr:	23/8099
Arkiv:	
Saksbehandler:	Rune Werner Monrad
Dato:	07.04.2023

Organisering prosjektorganisasjon nytt havneavsnitt

Utvalgssaksnr	Utvalg	Møtedato
003/23	Sortland Havn KFs styre	13.04.2023
	Sortland Havn KFs styre	

Havnestyret i Sortland (SH) ber Sortland kommune (SK) om å opprette en felles prosjektorganisasjon (SK/SH) for videreføring av arbeidet med nytt havneavsnitt og næringsareal

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Etablering og organisering av prosjektorganisasjon for nytt havneavsnitt

FAKTA I SAKEN
Innledning

Administrasjonene i Sortland Havn har jobbet mye med etablering av nytt havneavsnitt.

For tiden har vi 2 parallelle prosesser gående (Kringelen og Ånstad).

Når det gjelder Kringelen er det utarbeidet et planprogram for områderegulering, og konsekvensutredninger (KUer) som krever feltarbeid er gjennomført.

Prosessen så langt har vært kjørt av administrasjonen selv, og status er at konsulent per nå har bedt kommunen om et oppstartsmøte. Kommunen har gitt plankonsulent tilsvar om at de ønsker å vente med videre fremdrift her inntil revisjonen som er igangsatt er gjennomført.

Kringelen

Kommunen på sin side har etter vedtak i havnestyret med påfølgende forespørsel, satt i gang prosessen med delvis revisjon av overordnet arealplan. Per i dag er det aktuelle området regulert som LNFR-området, og en antar derfor at ei områderegulering fort ville møte motstand hos for eksempel Statsforvalter grunnet at formålet kommer i konflikt med overordnet plan. En delvis revisjon av overordnet planverk vil bringe disse formålene i overensstemmelse, og gjennom det hindre en opplagt innsigelse. Status i saken er at frist for innsigelser var satt til 31.03.23, men i

skrivende stund har administrasjonen ikke fått tilbakemelding på hvilke innsigelser som er mottatt. Ny informasjon vil derfor komme i forbindelse med styremøtet.

Det er typen innsigelser som kommer som vil være avgjørende for hvordan en eventuelt skal gå videre relatert til Kringelen.

Planmessig er det utarbeidet et ferdig planforslag, og alt av konsekvensutredninger som krever såkalt feltarbeid er gjennomført. Plankonsulent ønsket allerede i januar å gjennomføre oppstartsmøte, men har fått tilbakemelding fra planavdelingen om at de ønsket å avvente her til de hadde kontroll på eventuelle innsigelser i forbindelse med delvis revisjon av overordnet arealdel.

Planområdet i Kringelen er på tilsvarende måte som Ånstad et stort område, og en ser behovet for et tett samarbeid med kommunen relatert til grensesnittet mellom havn og næring.

Prosessen har utelukkende vært kjørt av administrasjonen så langt.

Ånstad

Den andre prosessen som kjøres er et mulig nytt havneavsnitt på Ånstad. Her er det utviklet et planinitiativ, og det er gjennomført et oppstartsmøte med kommunen. Planen har fått navnet Sel og er i henhold til gamle navn i området. En ser også andre variasjoner over navnet i området. Selnes kan tjenes som eksempel her. Saken vil komme opp til behandling i Formannskapet den 27. april. Det er fra administrasjonens side gjort noen forberedelser relatert til videre prosess etter et eventuelt positivt vedtak. Typisk avklaring med Kulturminneavdelingen i fylkeskommunen for feltarbeid sesongen 2023, tilgjengelige ressurser relatert til geologiske undersøkelser og geoteknikk mm.

I sum kan en derfor konkludere med at det er gjort mye arbeid for å berede grunn til videre prosess. Forholdet er imidlertid at et havneavsnitt er mye mer enn en kaistruktur, nødvendig infrastruktur ellers, nødvendig bygningsmasse (kontorer, lager, fryse-/kjølkapasitet etc.) og logistikk- og lagringsarealer. Og det er sameksistensen mellom nevnte forhold og næringsarealer for øvrig. Havnedelene skal understøtte og legge til rette for et best mulig knutepunkt, men mye av motoren skal ellers være næringsaktivitet i området. Denne samlokaliseringen for å utnytte og trekke på felles ressurser ellers.

Den videre prosessen

Administrasjonen er derfor av den oppfatningen at vi på mange måter er ved et veiskille nå. Og tidspunktet for kommunen å komme inn og bidra til ei områderegulering for en nytt og stor havneområde er derfor tilstede. Det er selvfølgelig naturlig at administrasjonen inngår i et slik prosjekt med tanke på å legge til rette for en så moderne og effektiv havnedrift som mulig, men prosessen opp mot næringsetableringer som sådan er det kommunen som bør ivareta. Havna vil bidra med det nødvendige datagrunnlaget relatert til utviklingen av havneaktivitetene, og har for eksempel under utvikling både en ringvirkningsanalyse (både relatert til utviklings- og driftsfasen) og en høyoppløselig godsstrømanalyse som er både et nødvendig og godt verktøy med tanke på videre utvikling og fokus på ymse godsstrømmer i aktuelle regioner. Videre også arbeidet relatert til utvikling av ei grønn og moderne havn som vil danne grunnlaget også for fremtidig FoU-aktivitet.

Strategien om å være en maritim klynge, tilsier i seg selv også et tett samarbeid i et slikt prosjekt. Det finnes klare tilfeller hvor en næringsaktør har en type aktivitet som gjør at det vil involvere både selve havneaktiviteten, men i natur er en næringsaktør på lik linje med andre. Typisk eksempel på slik aktivitet kan være grossistaktivitet, maritimt rettede tekniske tjenester og kjøl-/frys. Et samarbeid her vil utelukkende derfor være positivt både for Sortland kommune og Sortland Havn.

Forholdet til andre næringsområder

Administrasjonen gjøre også oppmerksom på at det her vil være tale om ei områderegulering. Altså at et område som sådan avsettes til havne- og næringsformål. Når en slik prosess er gjennomført vil det være naturlig å gå videre med nødvendig etablering av kaistrukturer og nødvendige områder som beskrevet ovenfor for å håndtere last gjennom ei detaljregulering. Tilsvarende vil det for Sortland kommune være naturlig (både alene og i to-spann med havna å gå videre med detaljreguleringer for etablering typisk av næringsaktivitet som beskrevet ovenfor. Med andre ord typisk næring som helt klart vil ha et fortrinn ved etablering i et havneområde. Typisk gjennom at både råvarer naturlig kommer inn sjøveien, tilsvarende at ferdig produkter går ut igjen sjøveien. Det nødvendige arealregnskapet vil i den enkelte detaljreguleringen derfor håndteres fortløpende, og vil ikke komme i konflikt med aktivitet i næringsområder andre steder, og som ikke har samme behovet for sjøverts transport.

Forholdet til to avsnitt

Det ligger både implisitt i saken og uttalt for eksempel i forbindelse med planprogrammet gjort av Sortland kommune i forbindelse med revisjon av overordnet arealplan at vi kun skal ende opp med ett nytt havneavsnitt. Lokalitetsvurderingen som er gjort peker på at Kringelen vil være den beste lokasjonen for et nytt havneavsnitt. Ånstad er et godt alternativ, og utregningen viser at en slik løsning også vil fungere som et nytt havneavsnitt. Men det tilkommer at spesielt ett av de fortrinnene Kringelen hadde ikke lengre gjelder. Og det er massebalansen. I lokalitetsvurderingen var hele Kringelneset med, og det var tilstrekkelig med masse her for hele utfyllingen av et nytt avsnitt. Det ble imidlertid gjort så mange fortidsminnefunn, at styret valgte å innskrenke området slik at denne delene ikke lengre er med. Det gjør selvfølgelig også noe med vurderingen. Lokalitetsvurderingen er planlagt revidert og forespørsel er sendt kommunen, men per på har det vært utskiftninger i organisasjonen som gjør at arbeidet ikke har kommet i gang.

Kystverket som vår viktigste sektormyndighet har tidligere uttalt seg om saken, og har landet på at Kringelen også er deres førstevalg når det kommer til lokaliseringen av nytt havneavsnitt. Den viktigste forskjellen mellom Kringelen og Ånstad er muligheten til å plassere et nytt havneavsnitt i et basseng som har mye vann, ligger fritt til og er i nærheten av annen sjørettet aktivitet. Det gjør at en gjennom etablering av en egen bi-led inn i bassenget kan etablere ei trygg og god seilingsrute inn som vil tjene flere aktører. Det er likevel viktig å understreke at Kystverket også poengterer at Ånstad fra deres ståsted vil fungere som ny lokasjon. Det vil være samme innseiling for større fartøy, men en må altså snu disse i Sortlandssundet når de skal ut igjen.

Og avslutningsvis kan også nevnes at ei etablering på Kringelen vil skape grunnlag for et nytt og attraktivt område med vekselvirkninger mot andre aktører i området. Samt at det ligger skjermet til både med tanke på lyd- og lysforurensing i forhold til Sortland by.

Det er derfor helt sentralt at alle forhold er grundig vurdert før en velger å stoppe prosessen.

KONKLUSJON

Administrasjonen er av den oppfatningen at det vil være formålstjenlig for både Sortland kommune og Sortland Havn at det etableres en felles prosjektorganisasjon for etablering av et nytt havneavsnitt i Sortland.

Et havneområde identifiseres gjerne av kaistrukturer og at det fungerer som et knutepunkt for godsstrømmer, men det er aktivitet på området og de store fordeler etablerere kan få gjennom samlokalisering som er fortrinnet til et slikt området.

Grensesnittet mellom havn og næring og behovet for samarbeid må derfor ikke underkommuniseres. Administrasjonen er derfor av den oppfatningen at prosjektet før være en form for samarbeid.